

1878 Myntfunnet i Græsli i Tydal

Tirsdag 14 oktober i året 1085 velter en meget sliten mann seg utfor Skaftet sør av Koiåsen ved Græsli i Tydal - uten hensyn til potensielle farer for skader – som om vedkommende var på en desperat flukt og gjorde et siste krampetak for å riste av seg sine forfølgere.

Vedkommende hadde den siste dagen lagt bak seg en strekning på 2-3 mil til fots. Utarmet etter mangel på mat og hvile gjennom flere dager, begynte hans ellers sterke helse å svikte. Fallene ble hyppigere. Men han hadde ikke noe valg. Videre, videre – han visste det stod om livet. Denne personen var Gauk Torbergson, 45 år – og etter den tiden å regne – en gammel mann å være. Og helt rett: han var på flukt – ikke langt bak kunne han høre hester som knegget.

Årstiden hadde en rekke ulemper for en på flukt. Frosset mark gjorde at han ikke kunne bruke hest. Hestespor ville ikke forsvinne, slik de gjør på sommertid eller ved snøfall. Faren ved snøfall var at det ikke måtte slutte å snø. Aller helst ville han det skulle ha vært varm sommertid, med de muligheter det innebar for å klare seg i naturen. Hvem var så denne Gauk Torbergson, og hvorfor var han på flukt ?

Gauk Torbergson, var født på Værnes i 1035 – sønn av Torberg Asbjørnson, som igjen var sønn av Asbjørn på Værnes som måtte innordne seg under Olav Tryggvason. Etter at Olav Tryggvason hadde falt ved Svolder i år 1000, overtok Einar Tambarskjelver den dominerende rollen i Trøndelag. Han hadde som 18-åring slåst ved siden av kong Olav, og fikk etter tapet grid av Erik og Svein Jarl. Far til Gauk var engstelig for *eiendomsretten* og *sjølråderetten*. Den nye trua som kongemakta forsøkte å tvinge på trønderhøvdingene var underordnet. Da bøndene samlet seg mot Olav Haraldson (den hellige) på Stiklestad onsdag 29.juli i 1030 – var Torberg der med sine menn. Sjølråderetten var i fare. Stolt stod han blant de fremste – og i en stille bønn til Gudene lovet han sin for lengst avdøde bestefar, og store høvding, Torberg av Værnes – å forsvare Værnes og Stjørdalsfylki. I beste Torberg-ånd gikk han denne onsdagen i 1030 til ”valgurene”. Slaget på Stiklestad var Norges første EU-avstemning.

Torberg skulle innprente sine sønner om denne dagen. De måtte aldri glemme seieren, og bitterheten – da seier ble til tap. Utover lange vinterkvelder kunne Torberg den 2 fortelle om da han stod ved siden av Kalv Arneson og Tore Hund, og hvordan han i en *mann mot mann kamp* kom til å skade – nesten drepe - bror til kongen, den 15-årige Harald (Hardråde). Ungguten hadde kjempet tappert, og ble reddet av Ragnvald Bruason, som tok kongsemnet med til en bonde på Stiklestad. Der fikk Harald stell til såret var grodd og han var frisk igjen. Deretter tok sønnen til bonden Harald med over kjølen til Sveariket.

Torberg kunne fortelle om hvordan seieren ble til tap, da flere av stormennene i Trøndelag utropte Olav som ”hellig”. Den første som gjorde det, var den mektige Einar Tambarskjelver – som skiftet side omtrent som andre skifter skjorte. Einar skrytte av at han ikke var til stede på Stiklestad. Han var på vei hjem fra Knut den mektige. Einars datter, Olaug Einarsdatter Lade, var gift med Tord Foleson – merkesmannen til Olav den hellige. Og det var Einar Tambarskjelver som hentet sønnen til Olav den hellige, Magnus, i Gardarike – og fikk gjort ham til konge i Norge. En skal minne om at Einar Tambarskjelver sloss mot Olav Haraldson

(den hellige) i slaget ved Nesjar i 1016 og tapte. For og imot, venn og fiende - skiftet brått og uventet i den tiden.

Etter hvert som Gauk vokste opp og forstod, skjønte han det var allianser mellom Einar Tambarskjelver og hans far. I 1050 blir Einar Tambarskjelver og sønnen Eindride myrdet av kong Harald Hardrådes menn i Nidaros mens kongen selv er i naborommet. Harald hadde etter slaget på Stiklestad flyktet til Gardariket, senere til Konstantinopel – og kom tilbake til Norge i 1043 med store rikdommer. Disse delte han med kong Magnus den gode, og når sistnevnte dør i 1047 - overtar Harald tronen. Straks etter mordet på Einar Tambarskjelver dør Gauks far under mystiske omstendigheter på Værnes. Gauk var da 15 år.

Etter som årene gikk vokste denne Gauk opp full av mistanke og bitterhet. Den nye trua hadde forandret "landskapet". En eldre bror av Gauk, Asbjørn (igjen) den 2, blir den nye *høvdingen* og overtar Værnes. Gauk vendte all sin galge mot kristendommen, mot kongen og hans sønn Olav Kyrre – som skulle overta tronen etter at Harald Hardråde falt ved Stamford bridge i 1066. Det ble tvunget inn skatter til nye kirkebygg, blant annet til Kristkirken (senere domkirka). Likeledes skulle mynter samles inn og omstøpes til en sølvkiste til Olav den hellige: taperen og årsaken til "forfall" blant slekta til Gauk. De som hadde "tatt livet" av hans far og frarøvet slekten sin rettmessige maktposisjon – ble hans bitre fiender. Byggingen av ei kirke på deres slektsgård gjorde det ikke lettere for Gauk. Værneskirka var nettopp innvigd i 1085. Værnes kom mer og mer under innflytelse av biskopen av Bremen. Mye av gildet ble betalt med tyske mynter. For Gauk ble kirken symbolet på fienden.

Foto: Bård Gimnes

Gauk utviklet tungsinn – og da han ved en tilfeldighet var vitne til en større transaksjon i relasjon til "ferdigstillelse" av Værnes kirke – ble fristelsen for stor. Hevn, og ønske om "tilbakevendende storhetstid", gjorde at Gauk stjal en sekk med mynter inne i kirka. Myntene veide 2 kg. Det var onsdag 1. oktober i 1085.

I sekken var det mest mynter fra Olav Kyrres tid, norske og engelske fra felttog i vest, samt en del tyske mynter fra biskopen i Bremen - som Nidaros var underlagt. Tjuveriet var nok en impulsiv handling. Ingen forberedelser var gjort – det var senhøstes – årstiden var ikke på Gauks side. Det eneste Gauk skjønte var at hans mulighet var flukt østover, og målet var Frøsøn, hvor han visste om vennligsinnede allianser og et sted han kunne regne med å få overvintre. Han hadde tidligere vært i Frøsøn, og da som "reisende" gjennom Inndalen. Dette dalføret var hovedpulsåren over kjølen, og Gauk ville unngå mest mulige nysgjerrige møtende folk, - derfor la han på vandring sørover mot den store sjøen på andre siden av Laanke. Fra Selbu var planen å ta seg nordover, rundt de store fjellene (Sylene), og komme inn på kløvtrekket til Frøsøn. Han kunne ikke våge å følge kløvtrekket gjennom Skardsfjellene på denne årstiden – slik han nå var utrustet, etter en flukt nærmest i panikk. Dette var tanker han gjorde seg der han vandrer forbi Frigaarden. Han snur seg oppe på ei kolle og ser tilbake på dalføret. Han brøt nå alle bånd – han skulle i østerled og "leve livet". Værnes hadde sviktet. Han hisset seg selv opp ved å ønske de alle til helvede. Lite ante han at han selv hadde vært innom dette stedet da han rodde over Stjørdalselva. Tankene gikk mot fremtiden.

Alderdommen var økonomisk sikret. I det han forsvinner inn i skogen varsler instinktet ham at tjuveriet var oppdaget.

På Værnes var oppstandelsen stor – og mistanken gikk raskt mot Gauk. Han hadde ikke vært helt god de siste måneder. Ensom ble han gående som dreng hos sin eldre bror. Familien forsøkte å få ham med på noen ekspedisjoner vestover, men mannen utviklet mer og mer tungsinn. Den eldre mannen kom ikke til aftensmaten. Det var svært uvanlig. Denne onsdagen hadde de så vidt sett et kort glimt av Gauk borte ved kirka – hvor han trolig hadde blitt bedt om å hjelpe til i forbindelse med den forestående bispevisitasen. Da budskapen gikk om at en sekk med penger var kommet bort, skjønte enkelte hvordan det hele hang sammen. Men hvilken vei hadde han tatt? Det ble straks sendt ut undersøkelsesgrupper. Det tok ikke lang tid å finne ut at Gauk hadde tatt seg over Stjørdalselva ved Sandfærhus. Og de skjønte han var smart nok til å flykte til fots med tanke på mindre spormarkering og større muligheter for å stikke seg unna. Men årstiden var rå og kald, muligheten for mat liten – de skulle nok lett få gamlingen hjem igjen. Men de hadde nok undervurdert einstøingen. Ved de små bekker ved Frigaarden forsvant alle spor. Det ville ta lang tid å finne nye spor – det lå nemlig snø i lufta. 1 – 0 til Gauk.

De som hadde tatt opp forfølgelsen – til hest – hadde ikke annet å gjøre enn å forestille seg hva Gauk tenkte. De ble raskt enige om å søke overnatting hos noen oppsittere ved Selbusjøen. Derfra måtte de deles inn i ulike lag. Muligheten for at Gauk ville ta seg frem over skogbandet var størst med tanke på tidsfaktoren, men med tanke på spor og annet skjul – var det mest sannsynlig at han ville holde seg nede i dalen hvor hestene hadde vansker med å ta seg frem.

Hvordan det enn gikk til så klarte Gauk de nærmeste dager å holde seg skjult og i ro, men uten mat og tilstrekkelig hvile i en kald og rå årstid – ble han tvunget tilbake mot ”sivilisasjonen” – et trekk som kom uventet på forfølgerne. De ble letende i blinde. Gauk hadde tatt seg vestover mot Klæbu og Melhus og kom til folk sent lørdag kveld. Her fikk han mat og hvile, og dagen derpå - fullastet med mat, klær og utrustning - satte han kursen mot høgfjellet. Gauldalen ville han for all del unngå. På en måte hadde han vunnet tid, men visste at om et par dager ville budskapen om hans visitt i Melhus nå Værnes og ”possén”. Tirsdag kveld ligger han i ro ved Sørungen. Det var kraftig regnvær – og han visste at ble han bløt på denne årstiden – uten mulighet til tørke – ville han før eller senere fryse i hjel. Å holde seg tørr var alfa-omega.

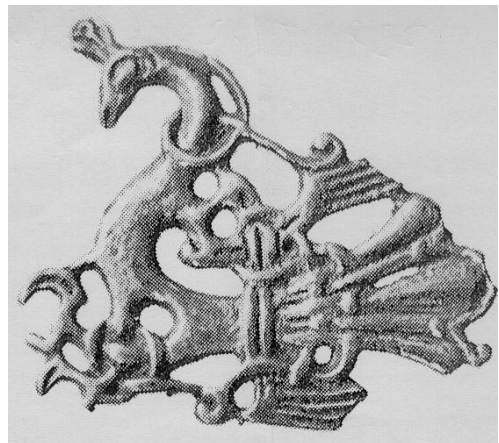
I hele fire dager blir han liggende i ro ved Sørungen. Han hadde trukket seg ned i skogen ved Slindvatnet, men Brandfossen og Nålfossen bråket så meget at han var redd for å ikke høre sine forfølgere dersom de kom. Han trakk seg derfor, tross nedbøren og faren for å bli kald, innover ei kløft vest av Storkjølen. Men det var kaldt, rått og matforsyningen minket. Muskulene blir stive - kreftene avtar. Lørdag 11.oktober legger han i vei sørøstover. Været hadde skiftet til opphold – det hadde blitt kaldere. Det var vanskelig å skjule sine spor i barfrosten. Men han kunne holde høyt tempo. Slik tok han seg fremover et par dager, over Bringgen – ned i Garddalen for å

hvile – og fortsatte mot Bukkhammaren. Til tross for høyt tempo – forsøkte han å skjule sine spor – var tålmodig. Men Gauk skulle ikke lykkes. Andre var mer tålmodige – de ventet på ham. En patrulje som zoomet høgfjellet etter spor, hadde lykken med seg. Kurerer ble utsendt og samlingspunktet var oppunder Bukkhammaren. Nå skulle de ringe inn rømlingen. Gauk skjønner han er oppdaget. Han må ned i dalen, men hvor ?

Sent mandag kveld går han til ro ved å gjemme seg, men vet innerst inne at han ikke kan bli i ro. Da vil han fryse i hjel. Dagen derpå våger han seg frem, holder seg i skogbannet. Han føler det er folk overalt. Og så er vi fremme ved tirsdag kveld igjen, den 14.oktober – vinterdagen. Gauk hadde vært på rømmen snart 14 dager. Tiden og kreftene begynte å løpe ut. Etter på nytt å ha blitt oppdaget over Bukkhammeren legger han bak seg noen kilometer med blodsmaken i munnen, og kaster seg utfor den bratte skrenten kalt Skaftet ved Jensvollen. Det var i siste liten. Nordhellinga var ikke så bevokst som nå. Kommer seg over en usikker is på Nea, men det er for bratt opp på andre dalsiden, og han tar til venstre – til tross for at forfølgerne trolig vil komme ned i dalen langs Storhynna. På vei oppover den tett bevokste dalsiden – ser Gauk et glimt av hus. Gauk vet han ikke kan gi seg til kjenne – han må videre. Tankene på at han ville bli innhentet hadde blitt mer og mer fremtredende det siste døgnet. Ble han tatt med kirkens gods på seg – var det ingen nåde - kanskje avrettelse på stedet. Men dersom han fikk gjemt ”skatten” – ville de ikke kunne drepe han. Å skjule eller benekte skatten var på en måte hans livsforsikring. Men flukten kunne han ikke forklare. Likeledes oppgjøret i Melhus. Hva med torturen som kunne komme ? Plutselig så han løsningen foran seg. En stor stein inne i skogholtet hvor han befant seg – ved siden av en liten bekk. Et ypperlig gjemmested. Steinen ville bli lett å finne tilbake til. Gauk ”gravde” ned den tunge posen med myntene. Så skulte han sine spor, hadde mye vatn på – og bega seg oppover lia igjen. Ved tregrensen hadde han ikke mye krefter igjen. Han måtte hvile. Fra dalbotn hørte han rop. Gauk viste forfølgerne måtte omgruppere. For dem var det minst fire nye retninger å lete etter spor. Det ville ta sin tid. Hva nå ?

Gauk hadde nok sovnet – for plutselig merker han hvor kraftig han fryser. Det hadde blitt betraktelig kaldere. Det regnet – snart ville det gå over til snø. Det var minst 2 mil over fjellet til Stjørdalen og Meråker, hvor det kun bodde et par villmarksjegere. Disse var sikkert informerte. Hvordan skulle han komme seg over kjølen ?

Etter å ha ligget skjult i ro et par dager bega Gauk seg videre fredag morgen i grålysningen. Han hadde vært på rømmen i over 16 dager. Det var så vidt han klarte å ta seg fremover. Hadde omtrent ikke inntatt næring på flere dager. Bakken var hvit. Skatten lå trygt nedsnødd. Men Gauk røpet seg for hvert skritt han tok. Men han hadde ikke noe valg. Det var dette forfølgerne ventet på. Og det måtte gå som det gikk. Inne på snaufjellet blir han omsider innhentet – der han hadde et siste håp om å nå Rotledalen, hvor han visste om noen jaktbuer. Men det visste nok forfølgerne og, slik at han holdt seg oppunder Ruten, og klatret opp på Rutskaftet for å få et overblikk – se etter røyk og ta en pause. Dagene var så korte. Vinden økte – kreftene avtok. Så ble Gauk plutselig gammel i ordets rette betydning. Han var trøtt av livet. Urettferdigheten og bitterheten fra ungdomstiden – og hans fars indoktrinering – vendte tilbake. I utmattelsen går han i barndommen igjen. Han vender mentalt tilbake til den

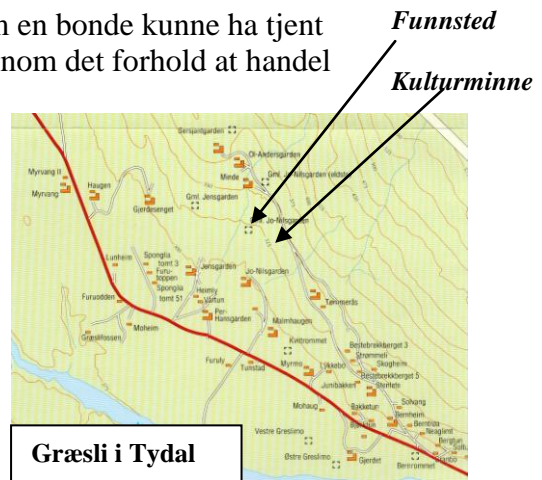
lykkelige tiden og det påfølgende som ble ham og hans familie ”frarøvet”. Hvor lenge han ble der oppe i Ruten vet ingen. Kanskje flere dager – uten begrep om tid og sted.

Helt utmattet – uten evne til motstand – står han plutselig på kanten av et stup ikke langt unna Prekestolen. Steinrøysene langt der nede minner han om steinen hvor skatten ligger forvart. Sannelig skulle han få sin hevn. Kirken skulle ikke få tilbake det som skulle tilhørt slekta. Han føler seg med ett fri. Gjennom sine siste øyeblikk kommer en salig og varm fred over ham. Han føler seg mett og tilfreds. Langt borte hører han noen som roper navnet hans – forfølgerne. Nedenfra roper elva på ham. Han ser et ørnepar sveve forbi. Det var mor og far. Så ba han om å få sitte på.

Det du nå har lest er selvsagt en **fingert** historie. Men det kunne ha foregått slik. Det er mange teorier om hvorfor noen grov ned myntene i Græsli – det ene like rett eller feil som det andre. Personlig heller jeg til fluktteorien - gjennomført av kun ett menneske - og at vedkommende omkom og tok sin hemmelighet med i grava. Enkelt og logisk. Min myntekspert (numismatiker fra universitetet) liker ikke min innfallsvinkel, men avviser ikke teorien. Han innrømmer at tradisjonelt har myntskatter vært koblet til dramatiske hendelser som krig og annen uro, men mener dette kunne like gjerne vært kapital som var spart opp over en tid – ”*hvilket det store antallet forskjellige mynttyper kan tyde på*” – som han uttrykker det. Da blir i så fall mitt spørsmål: Hvem kunne ha spart en slik sum langt oppe i ei fjellbygd – langt unna ”sivilisasjonen” – og hvorfor / hva skulle vedkommende bruke myntene til ? Det er ikke sikkert det bodde folk i Gressli på den tiden.

De som står bak bygdeboka i Tydal stiller spørsmål om en bonde kunne ha tjent pengene på ærlig handel, men avviser selv tanken gjennom det forhold at handel

for en bonde på den tiden foregikk for det meste gjennom varebytte. Det hevdes også at det er usannsynlig at ”Græslibonden” hadde skaffet seg skatten gjennom plyndring. Vikingferdene var slutt på den tiden, og myntene var dessuten for det meste norske. Bygdebokforfatterne heller mer til teorien om at pengene var tiltenkt Domkirka som var påbegynt bygd, og at myntene kanskje skulle smeltes om til sølvkista som ble laget for Helgenkongen. Hvorfor ble myntene da nedgravd og gjemt ? Døde plutselig den eller de som gjorde det ? Noen mener at funnet bekrefter at det bodde stormenn i Tydal i middelalderen. Svaret får vi aldri.

La oss se litt på gården hvor skatten ble funnet:

Gresli søndre (Uststuggu, Kristoffergarden, Jo-Nilsgarden)

Garden ble fradelt Per-Hansagarden sist på 1700-tallet. Kirken hadde utstedt bygselbrev til Ingebrigt Olsen Græsli (1754-1837). Han var gift med Guri Halvorsdatter Aas (1757-1822). De fikk 7 barn, hvorav eldstegutten Ole (1786-1849) overtar gården sammen med sin kone Berte Pedersdatter Henmo (1798 -1858). Denne familien skulle etter hvert bestå av 10 barn, hvorav flere flyttet nedover til Stjørdalstraktene. Familien satt nok trangt i det, og måtte gi fra seg bygselen allerede på 1820-tallet.

I 1827 er det nye eiere i Uststuggu. Da kom Kristoffer Arntsen (1801-1875) fra Haltdalen og hans kone, Marit Jonsdatter Eggen fra Ålen til gården – som deretter ble kalt Kristoffergården. De fikk 6 barn, hvorav 2 døde som barn og 3 utvandret til Amerika. Deres første barn som Tydalsboka kjenner til, Marit, ble født i 1833. Den sommeren både gir og tar den vakre fjellia liv. Samtidig som Marit på Kristoffergården ser sine første solstråler, faller naboen Gudmund på Sersjantgården av høylasset og slår seg i hjel.

Den eneste som blir igjen på Kristoffergården er sønnen Arnt, født i 1845. Han gifter seg med Mette Berntsdatter fra Bernrommet. De overtok gården i 1866, og var altså grunneiere av stedet der hvor myntfunnet ble gjort høsten 1878. Mette fødte hele 13 barn. Av disse ble minst 5 ikke over 30 år. 4 andre utvandret til Amerika. I 1905 flytter Arnt gården 150 m nedover i lia. Han er nå enkemann etter at Mette døde i 1901, 53 år gammel. I 1907 utvandret også Arnt til Amerika.

Gården blir kjøpt av John Nilsen (1885-1972) fra Seteråen, gift med Ane Jonsdatter Stokke (1880-1972) fra Selbu. Det er fra denne eieren at gården fikk navnet ”Jo-Nilsgården”. Ane fikk 7 barn, hvorav Ole, født i 1914 overtok gården i 1955. I 1960-61 ble gården på nytt flyttet. Denne gangen ca 200 m nedenfor det forrige tunet. Nytt bolighus ble oppført i 1961 og nytt fjøs i 1962. Ole’s brorsønn, Joar Magne Græsli, født i 1950 - overtok gården i 1981.

I dag er det en helt ny slekt og familie som sitter som eiere av gården, nemlig Bente og Morten Malvik. De kjøpte gården av Joar Magne Græsli i november 1996, og i vår tid har vel gården blitt til Græsli Søndre – selv om de eldre tydalingerne nok fortsatt benytter betegnelsen ”oppi Jo-Nilsgara....”

Morten Malvik

Myntfunnet i Græsli i 1878 er det største enkeltfunnet fra middelalderen. Tradisjonsfortellingen vil ha det til at myntene ble gravd frem i potetåkeren til Arnt Kristoffersen på et sted hvor det tidligere hadde ligget ei steinrøys. Myntene befinner seg i dag på Myntkabinettet ved Oldsaksamlinga i Oslo. I alt skal det ha vært 2 253 sølvmynter. Disse veide 2 kg – hvorav ca 1 kg sølv. Like kjent som myntene er den såkalte Greslifuglen, en spesiell fuglefigur i forgylt sølv som ble funnet ilag med myntene. Greslifuglen er karakteristisk for sin tid, og representerer den såkalte Ringerikestilen. De fleste myntene er norske, 38 er tyske, 2 er danske og 2 er engelske – og stammer trolig fra tiden rundt kong Harald Hardråde og sønnen hans, Olav Kyrre. I følge en artikkel i Tydalsboka fikk Harald Hardråde laget disse myntene i sin regjeringstid fordi han kom i økonomiske vanskeligheter. Dette er trolig ikke riktig. Alle myntene var penninger, hhv. norske, tyske og engelske. De norske penningene ble preget under Olav Kyrre. Kun 8 stk fra Harald Hardrådes tid. De norske myntene hadde et lavere sølvinnhold (30%) i motsetning til de utenlandske (90%), hvilket kan skyldes at Harald Hardråde ble inspirert til et annet myntsystem under hans 8 år i Bysants. Dateringen er ca 1070, slik at skatten ble trolig gjemt i steinrøysa omkring år 1085. Etter datidens priser var samling verd 30-40 kyr. Dette er tall fremkommet i brosjyre fra Tydal, men som numismatikeren jeg har konsultert ikke kjenner til. Uansett representert myntene en betydelig verdi.

Hva ble myntene brukt til ? Den mest utbredte oppfatning blant norske historikere og arkeologer har vært at mynter ikke ble brukt til særlig annet enn å betale bøter. Flere

numismatikere mener at det fantes millioner av mynter på 1000-tallet og at disse ble brukt i alle former for transaksjoner. Når det gjelder Græslifunnet er det imidlertid et forhold man må ta inn over seg: - det kan nemlig belegges arkeologiske at mynter fra Harald Hardråde og Olav Kyrre ble brukt i den daglige handelen i Nidaros i tiden før 1100. Min kilde (numismatikeren) tror at de høyt skolerte spesialistene som reiste rundt i hele Europa for å arbeide på kirkebygg fikk sin lønn i mynt. I det ligger vel at min "historie" og innfallsvinkel ikke er så mye dårligere enn andre teorier hvorfra myntene kom og havnet i Græslid.

Hva gjelder valg av kommunevåpen, hadde undertegnede trodd at Tydal ville ta utgangspunkt i Græslifunnet og spesielt Greslifuglen. Her kunne de sikkert fått et fint våpen, skjønt heraldiker Harald Nissen sier til meg at Greslifuglen slett ikke passer som våpenmotiv. Tydal valgte Antonius-korset (Taukorset).

Det er ikke mange kommuner i landet som kan besmykke seg med en sølvskatt slik Tydal kan. Men derimot kan vel samtlige kommuner fortelle et eller flere sagn om skjulte skatter tilknyttet fosser, tjern, berghuler, fjellhyller, øyer og lignende. Hvem har ikke som barn blitt fortalt om den ene eller andre skatten – etterlatt etter felttog, pilgrimner, storbonden etc ? Sagnene har vært sterkt levende, men sjelden tatt liv. Innenfor denne verden av skattesagn, skiller også Tydal seg ut – i det et av sagnene i bygda skulle ende opp med berøvelse av 3 tenåringers liv. Det skjedde i Kistafossen i juli 1828. Til denne fossen, som ikke ligger langt fra Tydalskirka, - knyttet det seg et sagn om en rikdom som skulle vært gjemt i en berghammer ved fossen. En lørdagskveld hadde søskenparet Beret og Lars Brekken, sammen med Anders Lian lurt seg ned til fossen og laget seg ei flåte. Planen var å ta seg ut til berghammeren etter gudstjenesten dagen derpå. Så mens folket søndag på kirkebakken lot seg informere om "ståa i bygda"- skyndte ungdommene seg ned til flåten og skjøv seg ut fra land. Men dessverre var strømmen for sterk og førte tenåringene utenfor fossestupet. De tre druknet uten at noen visste om deres skattejakt. Faktisk ble det leitet etter ungdommene i flere dager. Da var det en liten gutt som hadde observert at tre tenåringar hadde bygd en slags flåte ved Brekkhølen. Anders og Lars ble omsider funnet, men Beret fant de aldri.

-slutt -